

721.

Zpráva

branného a ústavnoprávneho výboru
o vládnom návrhu branného zákona (číslo 714).

I.

Branný výbor Snemu Slovenskej republiky prerokoval dňa 18. marca 1943 na spoločnom zasadnutí s výborom ústavnoprávnym vládny návrh branného zákona Slovenskej republiky.

Na tomto spoločnom zasadnutí sa jednomyseľne konštatovalo, že platný branný zákon s ohľadom na brannú pohotovosť štátu pre jeho neúplnosť a pre niektoré nečasové ustanovenia nevyhovuje. S porozumením bola preto uvítaná snaha vlády a iniciatíva Ministerstva národnej obrany, smerujúca k tomu, aby sa doterajší branný zákon nahradil úplne novým zákonom, ktorý by vyčerpával každú otázku, vyžadujúcu zákonnú úpravu, tak pre stav mierový, ako aj pre stav brannej pohotovosti štátu, a to tým viac po zistení, že štylizácia predloženej osnovy je jasnejšia, pojmy zrejmejšie a jednotlivé diely i paragrafy ucelenejšie. Novelizácia starého zákona zmenou alebo doplnením jednotlivých ustanovení platného branného zákona nebola v danom prípade žiaduca preto, lebo pri tomto riešení bol by zmarený rozhľad nad všetkými organicky súvisiacimi ustanoveniami branného zákona a následkom toho bola by sa zaťažila prax, vyžadujúca v záujme brannej moci rýchlosť, jednotnosť a jednoduchosť.

V priebehu rokovania vychádzalo sa z naliehavých potrieb slovenskej armády, predovšetkým v čase brannej pohotovosti štátu, s jednotným zameraním na úlohy a zásady všeobecnej brannej a pracovnej pohotovosti, ktorej podlieha každý zdravý občan Slovenskej republiky. Sledoval sa tu najmä cieľ rovnocennosti složiek brannej moci a prísna zásada spravodlivosti, ktorá musí vyplývať z každého odseku, z každého ustanovenia branného zákona, lebo len absolútny pocit spravodlivosti a rovnocennosti zaručuje pohotovosť brannej moci, jej silu, odvahu a len takto fundovaná armáda môže uhájiť jestvovanie a rozkvet národa i štátu. Pod týmto zorným uhlom sa prizeralo na presné zákonné určenie odvodnej povinnosti a služobných povinností v rámci brannej moci, ktoré sú pevným a základným fundamentom každej armády.

Vychádzajúc z presvedčenia, že Ministerstvo národnej obrany počas intenzívneho organizovania našej armády dospelo k cenným skúsenostiam, najmä čo sa týka nutnosti rýchleho rozhodovania o určitých otázkach, neuzatvárame sa pred tým, aby sme predloženou osnovou poskytli ministrom národnej obrany niektoré splnomocne-

nia, oprávňujúce ho v rámci tohto zákona k niektorým samostatným opatreniam a rozhodnutiam. Takéto splnomocnenia nie sú síce v legislatíve vo všeobecnosti vítaným zjavom, no vzhľadom na nutnosť rýchleho rozhodovania, ktoré dnešný vojenný čas vyžaduje a vzhľadom na to, že sa tu vychádza zo získaných skúseností a žiadateľnej pružnosti, — špeciálne v tomto zákone možno ich vrele odporúčať.

Vojenský, čiže branný zákon každého národa musí byť jasný, prehľadný, dbalý všetkých príkazov brannej vyspelosti a pohotovosti občianstva, ale súčasne aj prisny a spravodlivý, vylučujúci akúkoľvek možnosť zneužitia. Náš národ, ktorý si obnovil svoj štát, sverchovaný ideál svojho národného snaženia, chce žiť, chce rozvíjať svoje národné sily v historickej oblasti svojho životného priestoru a preto sme všetci za jedno, že toto branno-budovateľské dielo možno obhájiť len tými postulátmi, ktoré tvoria základ predloženého vládneho návrhu branného zákona.

Slovenský národ sa pripravuje nielen na súčasné úlohy, ale sa chce zaistiť aj na ďalekú budúcnosť. Toto sa môže uskutočňovať nielen mravnou silou, silou vôle a ducha, ale predovšetkým i silou odhodlanosti a duchom brannosti, ktorý reprezentuje a musí reprezentovať v každom čase naša slovenská armáda. Armáda teda musí byť spojivom, tmelom všetkých národných síl a hrdinstvo, vernosť každého slovenského vojaka musí sa odzrkadľovať na každého Slováka-Slovenku. Takto vychovaný Slovák nezľakne sa prítomnosti a s odhodlaním, s istotou bude kráčať do každej budúcnosti.

Armáda, ktorá v čase krátkych štyroch rokov vyznačila sa toľkými hrdinstvami, je istou zárukou, že národ nesklame, keď národ v jednote ducha a činov bude stáť pri nej.

Touto dôležitou predlohou dáva sa teda nielen našej brannej moci pevná štruktúra, ale kladie sa tu súčasne i pevný základ pre bezpečnosť a istotu nášho národa a štátu.

Je príkazom času, že armáde treba dať všetko, čo ona potrebuje a v prvom rade treba jej organizačné predpoklady zaistiť vyhovujúcou zákonnou normou. Preto predložený návrh zákona je dôležitým medzníkom v zákonodarstve nášho štátu a splňuje v našom právnom poriadku úlohu veľmi vážnu.

II.

Výbory uskutočnili na predloženej osnove vládneho návrhu potrebné zmeny meritornej i formálnej povahy. Okrem zmien jazykovej a štylárnej povahy previedli sa najmä tieto zmeny:

Všade tam, kde pôvodné znenie vládneho návrhu vyhradzuje určitú normatívnu úpravu na základe ustanovení navrhovaného zákona „Ministerstvu národnej obrany“, nahradila sa táto formulácia tak, že na predmetnú normatívnu úpravu je oprávnený „minister národnej obrany“. Dôvodom tejto zmeny je monokratická povaha ministerstiev, politická zodpovednosť osoby ministrovej a úzka súvislosť základných ustanovení navrhovaného zákona s podrobnejšími predpismi, na ich podklade vydanými, ktoré v organickej spojitosti s branným zákonom a v súlade s jeho zásadami majú upravovať jednotnú materiu, dotýkajúcu sa organizácie, určenia a úloh brannej moci slovenskej.

V súvislosti s § 7 ods. 3 považovali výbory za potrebné zdôrazniť, že do dátového preskúšanie podľa tohto ustanovenia je len vtedy možné, ak sa dotýčná osoba pri odvode vyhlá vojenskej služobnej povinnosti určitým trestným činom, ktorý podlieha stíhaniu občianskym alebo vojenským trestným súdom.

V súvislosti s § 9 ods. 3 sa poznamenáva, že povolenie zákonného zástupcu maloletého sa vyžaduje iba k dobrovoľnému vstupu do vojenskej služby, naproti tomu nie je potrebný takýto súhlas tam, kde ide o vstup, zakladajúci sa na zákonnej služobnej povinnosti odvedeného branca.

Ustanovenie § 16 ods. 2 sa pozmienilo tak, že vláda iba celému ročníku môže skrátiť trvanie prezenčnej služby, nakoľko jednotlivcov môže minister národnej obrany v odôvodnených prípadoch prepustiť z činnnej vojenskej služby na trvalú dovolenú, poprípade môže v jednotlivých prípadoch poskytnúť inú úľavu pri splnení brannej povinnosti na základe všeobecného ustanovenia § 3 ods. 8.

V § 23 ods. 1 o činnnej službe za brannej pohotovosti štátu vynechalo sa vyslovenie toho, že stav brannej pohotovosti štátu nariaďuje prezident republiky, lebo táto zásada je už vyslovená v ustanovení § 38 ods. 1 písm. b) Ústavy v súvislosti s označením ostatných ústavných práv prezidenta republiky.

Ustanovenie ods. 4 tohto paragrafu sa doplnilo v tom smysle, že odsúdenie k trestu na slobode iba vtedy neprekáža nastúpiť do činnnej služby za brannej pohotovosti štátu, ak trest na slobode neprevyšuje trvanie jedného roku, lebo obdobná zásada sa uplatnila aj v špeciálnom zákone č. 151/1941 Sl. z. a nebolo by záiste ani v záujme brannej moci, ani v záujme výkonu pravosúdia žiadúce, aby aj osoby odsúdené k prísnejšiemu trestu na slobode, mohli sa odpykaniu trestu vyhnúť nastúpením do činnnej služby vojenskej. Vetu, podľa ktorej minister pravosúdia, resp. minister národnej obrany môže v danom smere povoliť výnimku, treba vysvetľovať tak, že spomenuté ústavné orgány v určitých prípadoch — napriek uvedenej všeobecnej zásade — môžu zamedziť, aby osoba, odsúdená k trestu na slobode kratšiemu než jeden rok, mohla nastúpiť do činnnej služby za brannej pohotovosti štátu. Použitie takéhoto výnimočného opatrenia bude odôvodnené najmä vtedy, ak dehonestujúca povaha trestného činu, pre ktorý bol dotýčny vinník odsúdený, alebo celková povaha vinníkova vzbudzujú dôvodnú obavu, žeby výkon vojenskej služby bol iba na ujmu záujmom armády.

Ustanovenie § 24 ods. 1 o oslobodení záložníkov od činnnej služby za brannej pohotovosti štátu a od výnimočnej činnnej služby sa primerane doplnilo. Doplnené znenie jasne vyslovuje, že oslobodiť od činnnej služby za brannej pohotovosti štátu a od výnimočnej činnnej služby možno iba také osoby, ktoré sú na miestach svojho občianskeho účinkovania pre brannú a pracovnú pohotovosť štátu, pre štátne a verejné služby, alebo pre iné dôležité verejné záujmy nevyhnutne potrebné.

V ustanovení § 26 ods. 1 písm. a) možnosť predčasných odvodov sa obmedzila tak, že predčasnému odvodu možno podrobiť iba osoby 18-ročné, lebo predčasné odvody osôb ešte mladších — so zreteľom na ich nedokončený telesný vývin — nemožno považovať ani v záujme samotnej brannej moci za žiadúce.

V ustanovení § 33 ods. 3 písm. b) presnejšou formuláciou sa vystihla skutková podstata poklesku, pre ktorý podliehajú vojenskej disciplinárnej právomoci aj osoby mimo činnnej služby. Ide tu najmä o porušenie príslušných ustanovení o uschovaní alebo o tajnosti

a) vojenských preukazov každého druhu,

b) vojenských predpisov a pomôcok, — za predpokladu, že boli dotýčnej osobe sverené ako dôverné.

Samozrejme je pritom, že ak niektorý takýto poklesok vyčerpáva skutkovú podstatu deliktu prísnejšie trestného, najmä deliktu súdom stíhaného, je vinník trestne zodpovedný podľa onoho prísnejšieho ustanovenia.

V § 38 ods. 2 vynechala sa veta o pracovnej povinnosti Židov, lebo ide tu o otázku špeciálne upravenú v nariadení č. 198/1941 Sl. z., ktorého sa predmetný zákon nedotýka.

Ustanovenia § 55 o premene nevymožiteľného peňažného trestu na náhradný trest na slobode nahradily sa všeobecným odkazom na ustanovenie § 8 trestnej novely (zák. č. 31/1929 Sb. z. a n.), takže premena nevymožiteľného peňažného trestu hlavného i vedľajšieho na náhradný trest na slobode bude sa diať v oblasti trestného súdnictva občianskeho i vojenského jednotne, podľa zásad, vyslovených v citovanom základnom zákonnom ustanovení.

Ustanovenie pôvodného § 58 o pomere niektorých ustanovení tohto zákona k iným trestnoprávnym normám sa vynechalo so zreteľom na to, že pre také prípady, ak určitá činnosť vyčerpáva skutkové znaky niektorého trestného činu, definovaného v tomto zákone, avšak zároveň uskutočňuje aj skutkovú podstatu trestného činu podľa iného ustanovenia prísnejšie trestného, postačia v trestnom súdnictve občianskom i vojenskom všeobecné zásady trestného zákona (občianskeho resp. vojenského) o súbehu trestných noriem.

Cieľom úplnosti sa poznamenáva, že s hľadiska výkonu trestov, určených ustanoveniami tohto zákona, v oblasti trestného súdnictva vojenského treba sa spravovať všeobecnými zásadami o parite trestov, vyslovenými v § 44 úvodového zákona k Vojenskému trestnému poriadku.

Výbory branný a ústavnoprávny súhlasne odporúčajú slávnemu Snemu návrh branného zákona v predloženom znení na prijatie.

V Bratislave 18. marca 1943.

Dr. Martin Sokol v. r.,
predseda.

Koloman Horniš v. r.,
zpravodajca branného výboru.

Dr. Anton Hudec v. r.,
zpravodajca ústavnoprávneho výboru.

Branný zákon

zo dňa 1943.

Snem Slovenskej republiky sa usniesol na tomto zákone:

DIEL PRVÝ.

Všeobecné ustanovenia.

§ 1.

Služba v brannej moci je čestnou službou národu.

§ 2.

(¹) Branná moc je povolaná brániť celistvosť štátu a slobodu národa, spolupôsobiť pri zaistení vnútorného poriadku a bezpečnosti, zvýšiť pracovnú pohotovosť i výkonnosť národa a pestovať ducha národnej pospolitosti. Brannú moc možno použiť i na pomocné služby pri pohromách ohrožujúcich život i majetok.

(²) Branná moc pozostáva:

a) z vojenských jednotiek, ustanovizní a organizácií,

b) z jednotiek, ustanovizní a organizácií Pracovného sboru národnej obrany (v ďalšom texte „Pracovný sbor“).

(³) Složky brannej moci, uvedené v ods. 2, sú vojensky organizované a sú pod vojenským velením.

§ 3.

Branná povinnosť.

(¹) Branná povinnosť je všeobecná; plnia ju osobne:

a) všetci štátni občania Slovenskej republiky mužského pohlavia,

b) tie osoby mužského pohlavia, ktoré trvale bývajú na území Slovenskej republiky a nemôžu sa preukázať iným štátnym občianstvom.

(²) Branná povinnosť obsahuje povinnosť odvodnú a služobnú.

(³) Branná povinnosť sa začína začiatkom kalendárneho roku, v ktorom občan dovŕši 19. rok (u dobrovoľníkov dňom odvedenia) a končí sa rokom, v ktorom občan dovŕši 50. rok; možno však v nej na

osobitnú žiadosť s povolením vojenskej správy pokračovať i po tomto roku.

(¹) Osoby, ktoré dobrovoľne vstúpia do vojenskej služby podľa § 9 ods. 5, podliehajú brannej povinnosti do skončenia brannej pohotovosti štátu.

(²) Dôstojníci z povolania podliehajú brannej povinnosti bez vekového obmedzenia, aj keď sú prelození do výslužby.

(³) Cudzí štátni občania, ktorým prezident Republiky podľa § 9 ods. 6 povolil vstúpiť do vojenskej služby, podliehajú brannej povinnosti len na čas, na ktorý sa zaviazali.

(⁴) Brannú povinnosť príslušníkov žandárstva upravujú osobitné predpisy.

(⁵) Minister národnej obrany môže poskytnúť úľavu pri plnení brannej povinnosti podľa smerníc, ktoré určí vláda.

DIEL DRUHÝ.

Doplňovanie brannej moci.

§ 4.

Branná moc sa doplňuje:

- a) odvodom,
- b) dobrovoľným vstupom.

§ 5.

Odvodná povinnosť.

(¹) Odvodná povinnosť sa začína 1. januárom roku, v ktorom občan dovŕši 19. rok a končí sa 31. decembrom roku, v ktorom dovŕši 21. rok.

(²) Občania mužského pohlavia, narodení v jednom roku, tvoria odvodné triedy, ktoré sa označujú podľa roku narodenia ako I., II. a III. odvodná trieda.

(³) Na odvod sa povolávajú ročne všetky tri odvodné triedy, ak Ministerstvo národnej obrany neurčí inak.

(⁴) Odvodná povinnosť mimoriadne trvá do 31. decembra toho roku, v ktorom dovŕši 50 rok, ten:

a) kto z hocakých príčin nevyhovel svojej riadnej (ods. 1) odvodnej povinnosti;

b) kto nadobudol štátne občianstvo vo veku, keď už nepodlieha riadnej odvodnej

povinnosti; výnimky môže povoliť minister národnej obrany.

(⁶) Odvodná povinnosť obsahuje záväzok prísť pred odvodnú, prípadne preskúšaciu komisiu a podrobiť sa odvodnému pokračovaniu, počítajúc do toho aj potrebné vyšetrenie v nemocnici.

(⁷) Ak osoba povinná odvodom nepríde na odvod, okresný (policačný) úrad ju dá predviesť; ak je obava z úteku, dá ju pred predvedením zaistiť.

(⁸) Splnenie odvodnej povinnosti občanov Republiky, ktorí majú bydlisko alebo trvalý pobyt v cudzine, upraví vláda nariadením.

§ 6.

Odvody.

(¹) Odvody sú hlavné a dodatočné.

(²) Hlavné odvody sú každý rok od 1. marca do 31. mája. Dodatočné odvody sa konajú podľa potreby.

(³) Odvody konajú odvodné komisie, ktoré rozhodujú u osôb povinných odvodom o schopnosti k službe vojenskej alebo k službe v Pracovnom sbore ako aj o schopnosti pre Slovenskú pracovnú službu (zák. č. 36/1942 Sl. z.).

(⁴) Proti rozhodnutiu odvodnej komisie niet opravného prostriedku.

(⁵) Složené komisie, spôsob jej rokovania a usnášania, hradenie výdavkov, spojených s jej činnosťou, upraví vláda nariadením.

§ 7.

Preskúšanie.

(¹) Ak vojenský členovia odvodnej komisie majú rozdielne mienky o vojenskej schopnosti, alebo o schopnosti konať službu v Pracovnom sbore, alebo o neschopnosti vôbec, o veci rozhodne preskúšacia komisia.

(²) Preskúšacia komisia môže preskúšať do troch rokov všetky osoby neodvedené pri odvode.

(³) Osoby, u ktorých sa súdnym rozsudkom zistilo, že ich neodvedenie bolo spôsobené trestným činom, môže preskúšacia

komisia preskúšať až do 31. decembra roku, v ktorom dovŕšily 50. rok.

(⁴) Proti rozhodnutiu preskúšacej komisie niet opravného prostriedku.

(⁵) Složené preskúšacej komisie, spôsob jej rokovania a usnášania, hradenie výdavkov, spojených s jej činnosťou, upraví vláda nariadením.

§ 8.

Cestovné trovy.

(¹) Výdavky spojené s cestou na odvod a späť si hradí odvodom povinný.

(²) Výdavky spojené s cestou na preskúšanie hradí si predvolaný, ak preskúšanie zaviniť sám, inak vojenská správa; predvolaný môže žiadať, aby mu obec poskytla preddavok na cestovné výdavky. Obec je povinná poskytnúť preddavok.

§ 9.

Dobrovoľný vstup do vojenskej služby.

(¹) Dobrovoľný vstup do vojenskej služby môže sa povoliť osobe, ktorá je telesne a duševne schopná a dovŕšila 17. rok. Dobrovoľný vstup do Pracovného sboru sa nepovoľuje.

(²) Žiadostiam absolventov siredných a im naroveň postavených odborných škôl o dobrovoľný vstup má vojenská správa vyhovieť, ak sú u nich splnené podmienky uvedené v ods. 1.

(³) Maloletí potrebujú k dobrovoľnému vstupu do vojenskej služby povolenie zákonného zástupcu.

(⁴) O prijatí dobrovoľníka rozhoduje vojenská správa. Podrobnosti určí minister národnej obrany.

(⁵) Osobám nepodliehajúcim odvodnej ani služobnej povinnosti možno povoliť dobrovoľný vstup do armády na čas brannej pohotovosti štátu.

(⁶) Cudzí štátny občan môže vstúpiť do vojenskej služby len s povolením prezidenta Republiky, ak sa zaviazne konať vojenskú službu na určitý čas.

§ 10.

Branci.

(¹) Branci odvedení do vojenskej služby konajú vojenskú službu; branci odvedení do Pracovného sboru konajú službu v Pracovnom sbore, alebo vo vojenských jednotkách, ustanovizniach a organizáciách.

(²) Odvedený do skončenia prezenčnej služby sa označuje všeobecne názvom „branec“.

§ 11.

Doplňovanie stavu dôstojníkov a iných vojenských osôb.

Stav dôstojníkov a iných vojenských osôb z povolania doplňuje sa podľa predpisov, ktoré vydá minister národnej obrany v rámci platného právneho poriadku.

DIEL TRETÍ.

Služobná povinnosť.

§ 12.

Zaradenie do brannej moci.

(¹) Zaradením do brannej moci stáva sa branec príslušníkom brannej moci.

(²) Branci v jednom roku odvedení zaradia sa do brannej moci dňom, ktorý určí minister národnej obrany ako nástupný termín do prezenčnej služby v roku odvodu alebo v roku nasledujúcom po odvode, a to aj vtedy, keď pre odklad prezenčnej služby alebo z iných príčin neskoršie nastúpia do prezenčnej služby. Branci odvedení po nástupnom termíne zaradia sa do brannej moci dňom odvodu.

(³) Dobrovoľníci sa zaradia do brannej moci dňom, ktorý určí minister národnej obrany.

(⁴) Osoby, ktorým sa povolilo predčasne nastúpiť do prezenčnej služby, alebo ktoré boli predčasne do nej povolané (§ 14 ods. 4), zaradia sa do brannej moci dňom prezentácie.

§ 13.

Služobná povinnosť.

(¹) Služobná povinnosť sa začína dňom zaradenia do brannej moci.

(²) Služobnou povinnosťou je:

a) konať prezenčnú vojenskú prípadne ďalšiu činnú službu a vojenskú službu v zálohe,

b) konať prezenčnú službu prípadne ďalšiu činnú službu a službu v zálohe v Pracovnom sbore,

c) povinnosť vojenských osôb z povolania a vo výslužbe konať činnú službu.

§ 14.

Prezenčná služba.

(¹) Prezenčná služba je:

a) služba vojenská alebo

b) služba v Pracovnom sbore.

(²) Vojenskou službou sa rozumie vykonávať službu vo vojenských jednotkách, ustanovizniach a organizáciách.

(³) Službou v Pracovnom sbore sa rozumie vykonávať službu v jeho jednotkách, ustanovizniach a organizáciách alebo vo vojenských jednotkách, ustanovizniach a organizáciách.

(⁴) Nástupné termíny do prezenčnej služby určuje minister národnej obrany vyhláškou v Slovenskom zákonníku. Jednotlivých brancov možno povolať do prezenčnej služby aj mimo termínov takto určených.

(⁵) Branci, ktorým sa povolil odklad prezenčnej služby, nastúpia do prezenčnej služby v roku, do ktorého dostali odklad, a to zpravidla v deň, ktorý je v tomto roku nástupným termínom prezenčnej služby. Výnimky určí minister národnej obrany.

(⁶) Po nástupnom termíne odvedení nastúpia do prezenčnej služby dňom, ktorý určí minister národnej obrany.

(⁷) Branci, ktorým sa povolil odklad prezenčnej služby, alebo ktorí pre inú odôvodnenú príčinu nenastúpili do služby dňom zaradenia do brannej moci, sú od tohto dňa na trvalej dovolenke.

(⁸) Služobné povinnosti a práva brancov v prezenčnej službe upravujú osobitné predpisy.

§ 15.

Odklad prezenčnej služby.

(¹) Brancom možno povoliť odklad prezenčnej služby najneskoršie do nástupného termínu prezenčnej služby v roku, v ktorom dovŕšia 28. rok, ak osvedčia, že by nástupom do prezenčnej služby utrpeli ujmu v príprave na životné povolanie. Odklad možno povoliť aj z iného osobitného zreteľa hodného dôvodu.

(²) Žiadosti o odklad prezenčnej služby treba podať pred odvodom na okresnom (mestskom notárskom) úrade, v obvode ktorého odvodom povinný príde na odvod, alebo najneskoršie odvodnej komisiu, keď sa odvodom povinnému oznámi, že je odvedený. Neskoršie možno podať žiadosť len vtedy, ak dôvod pre povolenie odkladu vznikol po odvode. Takéto žiadosti treba podať na okresnom (mestskom notárskom) úrade bydliska do 15 dní po tom, čo nastal dôvod pre povolenie odkladu.

(³) O žiadostiach podaných pred odvodom alebo pri odvode rozhoduje odvodná komisia; o žiadostiach podaných po odvode až do nastúpenia do prezenčnej služby, alebo o žiadostiach, ktoré odvodná komisia nevybavila, rozhoduje príslušné doplňovacie okresné veliteľstvo po dohode s okresným (mestským notárskym) úradom bydliska branca. Proti týmto rozhodnutiam možno podať sťažnosť. O sťažnostiach ako aj v prípadoch, v ktorých nedošlo k dohode medzi doplňovacím okresným veliteľstvom a okresným (mestským notárskym) úradom, rozhoduje s konečnou platnosťou príslušný vojenský doplňovací úrad II. stolice po vyžiadaní mienky úradu verejnej správy vnútornej II. stolice.

(⁴) O žiadostiach, podaných po nástupnom termíne, rozhoduje minister národnej obrany.

(⁵) Žiadosti o predĺženie odkladu prezenčnej služby treba podať najneskoršie do 15. júla roku, v ktorom uplynie lehota odkladu, na okresnom (mestskom notárskom) úrade bydliska. Rozhoduje o nich príslušné doplňovacie okresné veliteľstvo

po dohode s okresným (mestským notárskym) úradom. Inak platia ustanovenia ods. 3.

(⁶) Výnimku z vekovej hranice, určenej v ods. 1, a to najviac do nástupného termínu prezenčnej služby, v ktorom odvedený dovŕši 30. rok, môže povoliť v prípadoch osobitného zreteľa hodných minister národnej obrany.

(⁷) Odklad prezenčnej služby, prípadne predĺženie odkladu zo služobných dôvodov štátnym a iným verejným zamestnancom môže na žiadosť príslušného ústredného úradu povoliť minister národnej obrany.

(⁸) Ak žiadosť o odklad prezenčnej služby (predĺženie odkladu) podá za brannej pohotovosti štátu registrovaný podnik podľa § 26 zákona č. 131/1936 Sb. z. a n. za svojho zamestnanca, rozhoduje o nej minister národnej obrany.

(⁹) Spôsob podávania žiadostí o odklad prezenčnej služby alebo o jeho predĺženie osobami, ktoré majú bydlisko alebo sa trvale zdržujú v cudzine, upraví vláda nariadením.

§ 16.

Trvanie prezenčnej služby.

(¹) Prezenčná služba sa počíta od skutočného nastúpenia.

(²) Prezenčná služba trvá 24 mesiacov. Na prechodný čas môže ju vláda skrátiť celému ročníku.

(³) Prezenčná služba vysvätených (ordinovaných) duchovných kresťanských cirkví štátom uznaných alebo recipovaných ako aj školských bratov trvá 6 týždňov.

(⁴) Branci, ktorí v čase dokončenia zákonnej prezenčnej služby nemôžu konať prezenčnú službu pre odpykávajúce disciplinárneho trestu, prepustia sa z prezenčnej služby len po odpykaní trestu a po doslúžení zameškanej prezenčnej služby (§ 17).

(⁵) Preložením na trvalú dovolenku sa prezenčná služba zpravidla prerušuje; pokračuje sa v nej dňom nového nastúpenia.

(⁶) Započítanie trvalej dovolenky do prezenčnej služby môže povoliť vo výnimočných prípadoch minister národnej obrany.

(7) Trvanie prezenčnej služby osôb odvedených po 31. decembri roku, v ktorom dovŕšili 21. rok alebo osôb, ktoré nadobudli štátne občianstvo po 31. decembri roku, v ktorom dovŕšili 21. rok, určí minister národnej obrany.

§ 17.

Dosluhovanie zameškanej prezenčnej služby.

(1) Zameškaný čas sú povinní doslúžiť branci, ktorí v čase prezenčnej služby nekonali službu:

- a) pre súdny alebo disciplinárny trest,
- b) pre zbehnutie, samovoľné vzdialenie sa, pre dovolenku, udelenú okrem riadnej dovolenky, alebo pre neospravedlnené prekročenie dovolenky.

(2) Výnimku zpod dosluhovania dovoleník [ods. 1 písm. b)] môže povoliť minister národnej obrany.

(3) Čas prezenčnej služby, zameškaný oneskoreným nastúpením do prezenčnej služby, treba doslúžiť. Výnimku môže povoliť minister národnej obrany.

(4) Minister národnej obrany určí, v akom rozsahu treba doslúžiť prezenčnú službu, zameškanú chorobou.

§ 18.

Ďalšia povinná činná služba.

(1) Branci, ktorí boli na štátne trovy vycvičení pre vojenskú službu z povolania alebo na ten cieľ dostali štipendiá, sú povinní okrem prezenčnej služby konať i ďalšiu činnú službu, na ktorú sa zaviazali podľa osobitných predpisov, vydaných ministrom národnej obrany.

(2) Ďalšiu činnú službu sú povinné podľa prevzatého záväzku konať osoby, ktoré sa zdokonaľujú v osobitných služobných odvetviach brannej moci, alebo ktoré boli v nich na vlastnú žiadosť vycvičené, alebo ak dostali náhradu štúdiijných trov.

§ 19.

Ďalšia dobrovoľná činná služba.

Kto vykonal prezenčnú službu, prípadne ďalšiu povinnú činnú službu, môže s po-

volením ministra národnej obrany dobrovoľne pokračovať v činnnej službe. Rozsah tejto služby upraví minister národnej obrany.

§ 20.

Preradenie osôb.

Osoby z vojenskej služby [§ 14 ods. 1 písm. a)] možno preradiť do Pracovného sboru [§ 14 ods. 1 písm. b)] a naopak. Podrobnosti určí minister národnej obrany.

§ 21.

Preloženie do zálohy.

(¹) Branci, ktorí vykonali prezenčnú, prípadne ďalšiu činnú službu (§§ 18 a 19), preložia sa do zálohy. Od tohto času im prislúcha označenie „záložník“.

(²) Záloha sa delí na I. zálohu, do ktorej patria záložníci až do 31. decembra roku, v ktorom dovŕšia 40. rok, a na II. zálohu, do ktorej patria starší záložníci až do uplynutia ich brannej povinnosti (§ 3 ods. 3).

§ 22.

Cvičenie v zálohe.

Minister národnej obrany môže podľa potreby povolať záložníkov na cvičenia.

§ 23.

Činná služba za brannej pohotovosti štátu.

(¹) Čiastočnú alebo všeobecnú mobilizáciu brannej moci nariaďuje prezident Republiky.

(²) Osoby povolané za brannej pohotovosti štátu do činnnej služby sú povinné v činnnej službe zotrvať až do demobilizácie alebo do svojho prepustenia.

(³) Demobilizáciu nariaďuje prezident Republiky.

(⁴) Nastúpiť do činnnej služby za brannej pohotovosti štátu neprekáža okolnosť, že povolaná osoba je odsúdená k trestu na slobode neprevyšujúcemu jeden rok. Výnimky určí minister pravosúdia a pri osobách, odsúdených vojenským súdom, minister národnej obrany.

(⁵) Štátni občania zdržujúci sa v cudzine sú povinní dostaviť sa bez osobitného vyzvania do činnnej služby, ak bola vyhlásená všeobecná mobilizácia.

§ 24.

Oslobodenie záložníkov od čínnej služby za brannej pohotovosti štátu a od výnimočnej čínnej služby.

(¹) Minister národnej obrany a ním určené vojenské úrady (veliteľstvá) na návrh príslušných úradov môžu oslobodiť na určitý čas od čínnej služby pre prípad brannej pohotovosti alebo za brannej pohotovosti štátu záložníkov alebo osoby odvedené podľa § 26 ods. 1 písm. b), ak sú nevyhnutne potrebné na mieste svojho občianskeho účinkovania pre brannú a pracovnú pohotovosť štátu, pre štátne a verejné služby alebo pre iné dôležité verejné záujmy.

(²) Oslobodenie platí aj pri mimoriadnych opatreniach v mieri (§ 27).

§ 25.

Služobná povinnosť dôstojníkov a iných vojenských osôb z povolania po zániku služobného pomeru.

(¹) Dôstojníci a iné vojenské osoby z povolania, ktoré sa osvedčia pred 31. decembrom roku, v ktorom dovŕšia 50. rok, že nehodlajú zostať ďalej v čínnej službe, preložia sa do zálohy, ak vyhovejú prevzatej povinnosti k čínnej službe.

(²) Za brannej pohotovosti štátu nie je dovolené preložiť do zálohy alebo prepustiť z brannej moci osoby uvedené v ods. 1.

DIEL ŠTVRTÝ.

Mimoriadne opatrenia.

§ 26.

Mimoriadne opatrenia za brannej pohotovosti štátu.

(¹) Za brannej pohotovosti štátu prezident Republiky môže nariadiť:

a) predčasné odvody osôb (§ 3 ods. 1) 18 ročných;

b) opätovné odvody osôb neodvedených alebo prepustených z brannej moci pre neschopnosť, a to až do 50. roku;

c) pribrať do služby v brannej moci príslušníkov žandárstva, sboru uniformovanej stráže bezpečnosti, finančnej stráže a iných sborov organizovaných podľa vojenských zásad.

(¹) Osoby uvedené v ods. 1 písm. a) zaradia sa do brannej moci dňom odvodu. Týmto dňom sa na nich rozširuje služobná povinnosť. O nástupnom termíne rozhodne minister národnej obrany.

(²) Osoby uvedené v ods. 1 písm. b) zaradia sa do brannej moci dňom odvodu, tým istým dňom sa preložia do zálohy a sú povinné konať činnú službu za brannej pohotovosti štátu až do svojho prepustenia. Po prepustení podliehajú brannej povinnosti podľa § 3.

(³) Osoby uvedené v ods. 1 písm. c) podliehajú vojenskej súdnej a disciplinárnej právomoci.

§ 27.

Mimoriadne opatrenia v mieri.

(¹) Ak to vyžadujú mimoriadne pomery, môže prezident Republiky i v mieri nariadiť povolať do výnimočnej činnnej služby potrebný počet príslušníkov určitých ročníkov I. zálohy na čas nevyhnutnej potreby.

(²) Ak to vyžadujú mimoriadne pomery, môže prezident Republiky i v mieri nariadiť povolať do výnimočnej činnnej služby potrebný počet príslušníkov určitých ročníkov Pracovného sboru v zálohe na čas nevyhnutnej potreby.

(³) Prezident Republiky môže v mieri nariadiť príbrať dočasne do služby v brannej moci príslušníkov žandárstva, sboru uniformovanej stráže bezpečnosti, finančnej stráže a iných sborov organizovaných podľa vojenských zásad; títo podliehajú vojenskej súdnej a disciplinárnej právomoci.

DIEL PIATY.

Prepustenie z brannej moci.

§ 28.

(¹) Z brannej moci treba prepustiť:

a) osoby, ktoré splnili brannú povinnosť;

b) tých, ktorí sa stali trvale neschopnými pre výkon služby v brannej moci;

c) tých, ktorí boli nezákonne odvedení;

d) osoby uvedené v § 3 ods. 1 písm. b), ak sa po zaradení do brannej moci preukážu cudzím štátnym občianstvom.

(²) Minister národnej obrany môže v prípade ods. 1 písm. b) povoliť výnimky dô-

stojníkom z povolania a invalidom, ktorí sa zaslúžili o armádu alebo štát.

(¹) O prepustení osôb z brannej moci pre neschopnosť alebo preto, že ich odvod bol nezákonný, a v prípadoch ods. 1 písm. d) rozhodujú príslušné vojenské úrady. Až do rozhodnutia sú tieto osoby príslušníkmi brannej moci.

(²) Ak sa okolnosti uvedené v ods. 1 písm. b), c) alebo d) vyskytnú u brancov nezaradených, možno ich prepustiť z brannej povinnosti ešte pred zaradením.

§ 29.

(¹) Osoby prepustené zo štátneho sväzku prepustia sa z brannej moci dňom doručenia prepustnej listiny (§ 10 ods. 6 zák. č. 255/1939 Sl. z.).

(²) Ak sa prepustený do jedného roku po doručení prepustnej listiny nevysťahuje, prepustenie sa stane neplatným.

DIEL ŠIESTY.

Povinnosť hlásiť sa.

§ 30.

(¹) Povinnosť hlásiť sa obsahuje :

- a) prihlasovanie osôb na odvodný súpis;
- b) hlásenie zmeny pobytu nezaradených brancov;
- c) hlásenie brancov pred odchodom do prezenčnej služby;
- d) hlásenie brancov na trvalej dovolenke;
- e) hlásenie záložníkov a vojenských osôb preložených do výslužby.

(²) Podrobnosti o povinnosti hlásiť sa upraví vláda nariadením.

DIEL SIEDMY.

Výchova príslušníkov brannej moci.

§ 31.

(¹) Príslušníci brannej moci majú sa vychovávať v duchu kresťanskom a vlastneckom, pričom má spolupôsobiť vojenská duchovná správa.

(²) Nábožensko-mravnú výchovu príslušníkov brannej moci vykonávajú dôstojníci duchovnej správy.

DIEL OSMY.

Všeobecné práva a povinnosti**§ 32.****Vojenská súdna a disciplinárna právomoc nad osobami v činnej službe.**

(¹) Osoby v činnej službe podliehajú vojenskej súdnej a disciplinárnej právomoci, ak osobitné zákony neurčujú inak. Rozsah tejto právomoci určuje vojenský trestný poriadok a iné predpisy.

(²) Osoby v činnej službe v občianskych veciach podliehajú občianskym súdom a úradom.

§ 33.**Vojenská súdna a disciplinárna právomoc nad osobami, ktoré nespĺnili odvodnú povinnosť, nad brancami, ktorí nenastúpili do prezenčnej služby a nad osobami mimo činnej služby.**

(¹) Osoby, ktoré ešte nespĺnili odvodnú povinnosť, branci, ktorí ešte nenastúpili do prezenčnej služby a osoby mimo činnej služby podliehajú v občianskych trestných a policajných veciach občianskym súdom a úradom, ak tento zákon neurčuje inak.

(²) Vojenský trestný poriadok určuje, pre ktoré trestné činy podliehajú vojenskej súdnej právomoci osoby mimo činnej služby.

(³) Vojenskej disciplinárnej právomoci podliehajú:

a) nezariadení branci, ktorí nezachovali ustanovenia o hlásení sa pred odchodom do prezenčnej služby [§ 30 ods. 1 písm. c)],

b) osoby mimo činnej služby, ktoré nezachovali ustanovenia o uschovaní alebo o tajnosti vojenských preukazov, alebo takých predpisov a pomôcok, ktoré im boli sverené ako dôverné, ako aj osoby mimo činnej služby, ktoré inak porušili záujem obrany štátu, ak v týchto prípadoch nejde o činy prísnejšie trestné.

§ 34.**Manželstvá osôb podliehajúcich brannej povinnosti.**

(¹) Osoby, ktoré nespĺnili riadnu odvodnú povinnosť, môžu uzavrieť manžel-

stvo len s povolením úradu verejnej správy vnútornej II. stolice, ktorý ho môže udeliť len vo výnimočných prípadoch.

(²) Branci, ktorí ešte nenastúpili do prezenčnej služby, branci na trvalej dovolenke, branci v prezenčnej službe, osoby v ďalšej činnnej službe, vojenské osoby z povolania ako aj vojenské osoby vo výslužbe prechodne konajúce činnú službu, potrebujú na uzavretie manželstva povolenie príslušných vojenských úradov (veliteľstiev).

(¹) Z povolenia uzavrieť manželstvo nemožno uplatňovať úľavy v plnení brannej povinnosti.

§ 35.

Branné shromaždenia vojenských osôb v zálohe.

Osobitný zákon určuje, ktorí záložníci sú povinní zúčastniť sa na branných shromaždeniach.

§ 36.

Cestovanie do cudziny.

(¹) Osobitné predpisy určujú, v akej miere prekáža branná povinnosť v cestovaní do cudziny.

(²) Za brannej pohotovosti štátu môže minister národnej obrany všetkým osobám od 17. do 60. roku obmedziť cestovanie do cudziny.

DIEL DEVIATY.

Osobitné ustanovenia.

§ 37.

Vstup slovenských štátnych občanov do cudzích branných služieb.

Vstúpiť do brannej moci cudzieho štátu slovenským štátnym občanom povoľuje minister národnej obrany.

§ 38.

Branná povinnosť Cigánov a Židov.

(¹) Cigánov nemožno zaradiť do vojenských jednotiek, ustanovizní a organizácií [§ 2 ods. 2 písm. a)], môžu konať iba službu v Pracovnom sbore, a to v osobitných skupinách.

(²) Židia nepodliehajú brannej povinnosti (§ 3).

DIEL DESIATY.

Trestné ustanovenia.

§ 39.

Opomínutie predpísaného hlásenia.

Kto zamešká povinnosť hlásenia podľa § 30 ods. 1 písm. a), b), d) alebo e) a zameškanie dostatočne neospravedlní, potresce sa pre priestupok peňažným trestom do Ks 1.000.

§ 40.

Vstup do cudzích branných služieb bez povolenia.

Kto vstúpi do brannej moci cudzieho štátu bez povolenia (§ 37), potresce sa pre priestupok peňažným trestom do Ks 1.000.

§ 41.

Manželstvá bez povolenia.

(¹) Kto uzavrie manželstvo bez povolenia (§ 34), potresce sa pre priestupok peňažným trestom do Ks 5.000.

(²) Duchovný alebo matrikár, ktorý vedome spolupôsobí pri uzavretí manželstva (ods. 1), potresce sa pre priestupok peňažným trestom do Ks 5.000, v prípade nedbalosti do Ks 2.000.

(³) Ak páchatel podlieha vojenskej trestnej právomoci, potresce sa podľa príslušných vojenských predpisov

§ 42.

Zameškanie odvodu alebo preskúšania.

Odvodom povinný, ktorý v lehote určenej nepríde na odvod alebo na preskúšanie a svoje zameškanie dostatočne neospravedlní, ako aj ten, kto ho na to naviedie, potresce sa pre priestupok peňažným trestom do Ks 5.000

§ 43.

Prekazenie odvodu alebo preskúšania.

(¹) Kto nepríde na odvod alebo na preskúšanie s úmyslom vyhnúť sa odvodnej povinnosti, alebo kto niekoho na to na-

vedie, potresce sa pre priestupok zatvorením od ôsmich do šesťdesiatich dní; kto dodatočne dobrovoľne vyhovie svojej odvodnej povinnosti, potresce sa zatvorením od troch do tridsiatich dní. Okrem trestu na slobode možno mu uložiť i peňažný trest do Ks 3.000.

(²) Kto pri spáchaní priestupku podľa ods. 1 pomáha, potresce sa pre priestupok peňažným trestom do Ks 3.000.

§ 44.

Útek pred odvodom a pred prezenčnou službou.

(¹) Kto opustí územie Republiky s úmyslom vyhnúť sa odvodnej povinnosti, alebo zotrvať za hranicami štátu s týmto úmyslom v čase, keď má vyhovieť svojej odvodnej povinnosti, potresce sa pre prečin väzením od jedného mesiaca do jedného roku. Okrem trestu na slobode možno mu uložiť aj peňažný trest do Ks 10.000.

(²) Rovnako sa potresce, kto opustí územie Republiky, aby sa vyhol prezenčnej službe.

§ 45.

Vyhýbanie sa brannej povinnosti.

(¹) Kto sa dopustí pletich, aby sa vyhol alebo aby sa iný vyhol odvodnej povinnosti, prezenčnej službe alebo činnej službe hocakého druhu, potresce sa pre prečin väzením od jedného mesiaca do jedného roku. Okrem trestu na slobode možno mu uložiť aj peňažný trest do Ks 20.000.

(²) Kto sa dopustí činu podľa ods. 1 za brannej pohotovosti štátu, potresce sa pre zločin žalárom od jedného do desiatich rokov.

§ 46.

Úmyselné poškodenie vlastného alebo cudzieho zdravia.

(¹) Pre prečin potresce sa väzením od dvoch mesiacov do troch rokov:

a) kto si ublíži na tele, poškodí si zdravie, dá si niekým iným ublížiť alebo poškodiť, aby sa stal čiastočne alebo celkom neschopným plniť brannú povinnosť;

b) kto niekomu inému ublíži na tele, poškodí jeho zdravie, aby spôsobil jeho celkovú alebo čiastočnú neschopnosť plniť brannú povinnosť.

Okrem trestu na slobode možno uložiť aj peňažný trest do Ks 30.000.

(²) Ak čin podľa ods. 1 bol spáchaný za brannej pohotovosti štátu, tresce sa ako zločin žalárom od jedného do desiatich rokov.

§ 47.

Neposlúchnutie povolávacieho rozkazu nastúpiť do prezenčnej služby.

(¹) Kto neposlúchne povolávací rozkaz nastúpiť do prezenčnej služby v mieri do 3 dní, za brannej pohotovosti štátu do 48 hodín po určenej lehote, potresce sa pre prečin väzením v mieri od jedného mesiaca do jedného roku, za brannej pohotovosti štátu od dvoch mesiacov do troch rokov. Okrem trestu na slobode možno mu uložiť aj trest peňažný, a to v mieri do Ks 10.000, za brannej pohotovosti štátu do Ks 30.000.

(²) Kratšie zameškanie, než je v ods. 1 uvedené, tresce sa disciplinárne.

§ 48.

Neposlúchnutie povolávacieho rozkazu nastúpiť do cvičenia v zálohe.

(¹) Kto neposlúchne do 24 hodín po určenej lehote povolávací rozkaz nastúpiť do cvičenia v zálohe (§ 22), potresce sa pre prečin väzením od ôsmich do deväťdesiatich dní. Okrem trestu na slobode možno mu uložiť aj peňažný trest do Ks 5.000.

(²) Kratšie zameškanie, než je uvedené v ods. 1, tresce sa disciplinárne.

§ 49.

Neposlúchnutie povolávacieho rozkazu nastúpiť do výnimočnej činnnej služby (§ 27).

(¹) Kto neposlúchne povolávací rozkaz (povolávací lístok alebo vyhláška) nastúpiť do výnimočnej činnnej služby do 3 dní po určenej lehote, potresce sa pre prečin väzením od dvoch mesiacov do dvoch ro-

kov. Okrem trestu na slobode možno mu uložiť aj peňažný trest do Ks 30.000.

(²) Kratšie zameškanie, než je uvedené v ods. 1, tresce sa disciplinárne.

§ 50.

Neposlúchnutie povolávacieho rozkazu nastúpiť do činnnej služby za brannej pohotovosti štátu.

(¹) Kto neposlúchne povolávací rozkaz (povolávací listok alebo vyhláška) za brannej pohotovosti štátu do 48 hodín po určenej lehote, potresce sa pre prečin väzením od šesťdesiatich dní do troch rokov. Okrem trestu na slobode možno mu uložiť aj peňažný trest do Ks 30.000.

(²) Kratšie zameškanie, než je uvedené v ods. 1, tresce sa disciplinárne.

§ 51.

Nenastúpenie do činnnej služby bez osobitného povolania.

Príslušníci brannej moci, ktorí v čase vyhlásenia všeobecnej mobilizácie bývajú mimo územia Republiky a nenastúpia do činnnej služby len čo je verejne známe nariadenie všeobecnej mobilizácie, potrescú sa pre prečin väzením od šesťdesiatich dní do troch rokov. Okrem trestu na slobode možno im uložiť aj trest peňažný do Ks 30.000.

§ 52.

Neposlúchnutie plniť úkony podľa § 26 ods. 1 písm. c).

Ak príslušník sboru organizovaného podľa vojenských zásad, pribratý do služieb brannej moci podľa § 26 ods. 1 písm. c), neposlúchne výzvu nastúpiť do služieb v brannej moci do 48 hodín po určenej lehote, potresce sa pre priestupok zatvorením od ôsmich do deväťdesiatich dní. Okrem trestu na slobode možno mu uložiť aj trest peňažný do Ks 5.000.

§ 53.

Trestnosť priestupkov, spáchaných mimo územia Republiky.

Priestupky uvedené v tomto zákone sú trestné i vtedy, ak boli spáchané mimo územia Republiky.

§ 54.

Premičanie trestných činov.

(¹) Trestné činy podľa tohto zákona sa premičia:

- a) priestupky za šesť mesiacov,
- b) prečiny za tri roky,
- c) zločiny za desať rokov.

(²) Premičanie trestných činov sa začína:

a) v prípadoch uvedených v §§ 43, 44 a 46 koncom roku, v ktorom odvodom povinný dovŕši 50. rok, alebo dňom, keď príde pred odvodnú (preskúšaciu) komisiu, pri brancoch dňom ich návratu, pri ostatných vinníkoch i dňom smrti osoby, ktorá pôdlieha brannej povinnosti;

b) v ostatných prípadoch dňom spáchania trestného činu.

§ 55.

Premena peňažného trestu.

O vymeraní náhradného trestu na slobode za nevyhovieľný peňažný trest platí § 8 zákona č. 31/1929 Sb. z. a n.

§ 56.

Použitie trestných ustanovení na osoby podrobené vojenskej súdnej právomoci; pôsobnosť v trestnom pokračovaní.

(¹) Tresty na slobode a tresty peňažné, uvedené v tomto zákone, vzťahujú sa i na osoby, podrobené vojenskej súdnej právomoci, ak spáchajú niektorý z trestných činov, uvedených v §§ 42 až 46, alebo pri ňom spolupôsobia.

(²) Osoby, ktoré spáchajú niektoré z prečinov, uvedených v §§ 47 až 52, podliehajú vojenskej súdnej právomoci. Kto na takéto prečiny navádza, čo aj bez výsledku, dopustí sa prečinu a potresce sa podľa svojej súdnej príslušnosti občianskym alebo vojenským súdom, a to trestom, ktorý tento zákon určuje pre páchatela.

§ 57.

Trestné pokračovanie, ak neprislúcha vojenským úradom a súdom, patrí pre

trestné činy podľa §§ 39 až 42 do pôsobnosti príslušných okresných (štátnych policajných) úradov, pre trestné činy podľa §§ 43 až 46 do pôsobnosti občianskych trestných súdov.

§ 58.

Pokus prečinu podľa §§ 44 až 46 je trestný.

DIEL JEDENASTY.

Prechodné ustanovenia.

§ 59.

(¹) Branné predpisy, nakoľko neodporujú tomuto zákonu, ostávajú v platnosti do vydania nových predpisov.

(²) Do vydania osobitných predpisov, na ktoré sa tento zákon odvoláva, splnomocňuje sa minister národnej obrany učiť potrebné opatrenia — prípadne v dohode so zúčastnenými ministrami — v medziach tohto zákona.

DIEL DVANASTY.

Záverečné ustanovenia.

§ 60.

Spolupôsobenie občianskych úradov s vojenskými úradmi.

(¹) Matričné, obecné (obvodné) notárske úrady, orgány obcí a miest ako aj úrady verejnej správy vnútornej sú povinné pri vykonávaní tohto zákona spolupôsobiť s vojenskými úradmi a orgánmi.

(²) Trovy s týmto spolupôsobením spojené hradia úrady z vlastných prostriedkov.

§ 61.

Oslobodenie od kolkov, poplatkov a poštovného.

(¹) Podania (ich prílohy), vyplývajúce z tohto zákona, sú oslobodené od všetkých poplatkov a kolkovného.

(²) Ustanovenie ods. 1 sa nevzťahuje na podania, ktorými sa žiadateľ domáha výhod pre seba alebo pre svojho príslušníka alebo ktoré s plnením brannej povinnosti priamo nesúvisia.

(*) Úradné podania obecných orgánov a matričných úradov vo veciach vyplývajúcich z branného zákona sú oslobodené od poštovného.

§ 62.

Zákon č. 20/1940 Sl. z., ako aj právne predpisy, ktoré odporujú tomuto zákonu, sa zrušujú.

§ 63.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. júna 1943; vykoná ho minister národnej obrany so zúčastnenými ministrami.
